

Raport końcowy z realizacji projektu informatycznego

Lp.	Wyszczególnienie	Opis
1.	Tytuł projektu	<i>E-faktury specjalizowane – rozbudowa Platformy Elektronicznego Fakturowania</i>
2.	Beneficjent projektu	<i>Ministerstwo Rozwoju i Technologii</i>
3.	Partnerzy	<i>Sieć Badawcza Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny</i>
4.	Postęp finansowy	<p><i>Pierwotny planowany koszt realizacji: 8 311 698,50 zł</i> <i>Ostatni planowany koszt realizacji projektu: 8 276 698,50 zł</i> <i>Faktyczny koszt projektu: 6 983 576,51 zł</i></p> <p><i>Zakontraktowana wartość dofinansowania: 7 004 569,94 zł</i> <i>Wartość środków wydatkowanych wynosi: 5 910 200,73 zł</i></p> <p>Poziom certyfikacji w odniesieniu do zakontraktowanej wartości dofinansowania: 66 %</p> <p><i>Czas realizacji projektu wynosi 100%</i></p> <p><i>Zadanie nr 1: 6 214 613,01 zł</i> <i>Zadanie nr 2: 187 132,62 zł</i> <i>Zadanie nr 3: 181 169,57 zł</i> <i>Zadanie nr 4: 400 661,31 zł</i></p> <p><i>Oszczędności: 1 293 121,99 zł</i></p> <p><i>Oszczędności wg zadań:</i> <i>Zadanie nr 1: 964 902,99 zł</i> <i>Zadanie nr 2: 129 781,38 zł</i> <i>Zadanie nr 3: 58 104,43 zł</i> <i>Zadanie nr 4: 140 333,19 zł</i></p> <p><i>Zadania, w których wykazano oszczędności, były realizowane do końca trwania projektu.</i> <i>W trakcie projektu wielokrotnie przeprowadzano kontrole oraz audyty. Żaden nie wykazał uchybień, nie skutkował wydatkami niekwalifikowanymi ani nieprawidłowościami. Mniejsze wydatkowanie jest spowodowane niższym zatrudnieniem i niższym poziomem wynagrodzeń aniżeli szacowano na etapie prac przygotowania projektu.</i></p>
5.	Postęp rzeczowy	<p>Pierwotna planowana data rozpoczęcia realizacji projektu: 01.01.2020 r. Ostatnia planowana data rozpoczęcia realizacji projektu: 23.03.2020 r. Faktyczna data rozpoczęcia realizacji projektu: 23.03.2020 r.</p> <p>Pierwotna planowana data zakończenia realizacji projektu: 31.12.2021 r. Ostatnia planowana data zakończenia realizacji projektu: 21.06.2022 r. Faktyczna data zakończenia realizacji projektu: 21.06.2022 r.</p> <p>Przyczyną zmiany terminu zakończenia realizacji projektu w stosunku do pierwotnego planu był wybuch pandemii COVID-19. W związku z koniecznością uwzględnienia nowych okoliczności w organizacji prac zespołów projektowych, zgodnie z możliwością dopuszczaną przez Instytucję Pośredniczącą, termin realizacji projektu został wydłużony o 90 dni.</p> <p>Wszystkie zadania w projekcie zostały zrealizowane zgodnie z planowanym zakresem.</p> <p>Status realizacji kamieni milowych w projekcie:</p>

		Nazwa	Pierwotny planowany termin osiągnięcia	Planowany termin osiągnięcia	Rzeczywisty termin osiągnięcia	Status realizacji kamienia milowego
		Wykonane badania użyteczności z makietami i prototypami interfejsów dla usługi	07-2020	01-2021	12-2020	osiągnięty
		Opracowane specyfikacje dokumentów dla usługi faktur specjalizowanych	10-2020	04-2021	04-2021	osiągnięty
		Uruchomiona książka adresowa wraz integracją z podsystemami obecnych usługodawców	01-2021	07-2021	06-2021	osiągnięty
		Wykonana wersja testowa usługi faktur specjalizowanych	03-2021	09-2021	12-2021	osiągnięty
		Uruchomiona wyszukiwarka na Portalu PEF	05-2021	11-2021	08-2021	osiągnięty
		Przeprowadzony audyt użyteczności i dostępności nowej usługi	07-2021	12-2021	01-2022	osiągnięty
		Przeprowadzony audytu bezpieczeństwa nowej usługi	07-2021	01-2022	01-2022	osiągnięty
		Uruchomiona wersja produkcyjna usługi faktur specjalizowanych	11-2021	05-2022	05-2022	osiągnięty
		<p>W wyniku realizacji projektu powstały poniżej wymienione produkty:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Książka Adresowa PEF wraz z wyszukiwarką – 08.2021 r., w efekcie udostępnione zostały dane podmiotów zarejestrowanych na PEF. 2. Rozbudowana Platforma Elektronicznego Fakturowania (PEF) – 05.2022 r. <p>Zmiany i przyczyna zmian w zakresie głównych produktów projektu w stosunku do pierwotnego planu dotyczą:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Książka Adresowa PEF wraz z wyszukiwarką Zmiana: przesunięcie terminu wdrożenia W efekcie późniejszego niż planowano uruchomienia projektu, produkt został oddany w sierpniu 2021 r. 2. Rozbudowa Platformy Elektronicznego Fakturowania (PEF) Zmiana: przesunięcie terminu wdrożenia W efekcie późniejszego niż planowano uruchomienia projektu, produkt został oddany w maju 2022 r. 				

6.	E-usługi dla obywateli i przedsiębiorców	<p>W ramach realizacji projektu została uruchomiona niżej wymieniona usługa publiczna (typu A2B):</p> <p>Usługa przesyłania faktur specjalizowanych.</p> <p>Usługa polega na możliwości generowania, przesyłania i odbierania faktur specjalizowanych (np. za dostawę energii elektrycznej, paliw gazowych, dostawę wody i odbiór ścieków, itd.) w procesach, w których uczestniczą jednostki sektora finansów publicznych – osiągnięty poziom dojrzałości usługi – 5 – personalizacja.</p>															
7.	Postęp w realizacji strategicznych celów Państwa	<p>Realizacja projektu przyczyniła się do realizacji wskaźników rezultatu strategicznego wskazanego na poziomie POPC w zakresie:</p> <p>Odsetka przedsiębiorstw korzystających z internetu w kontaktach z administracją publiczną w celu odsyłania wypełnionych formularzy w postaci elektronicznej – cele projektu bezpośrednio związane są z dążeniem do zwiększenia liczby wykonanych e-usług przez przedsiębiorców, co w sposób bezpośredni przyczynia się do wzrostu realizacji tego wskaźnika. Każde wykonanie e-usługi w PEF polega na wypełnieniu formularza w postaci elektronicznej, na podstawie którego generowany jest dokument XML i przesyłany do administracji publicznej.</p> <p>Realizacja projektu odbywała się na podstawie celów strategicznych zawartych w niżej wymienionych dokumentach/programach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Cel III: Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu, Obszar E-Państwo, Cyfrowe państwo usługowe. Budowa i rozwój e-administracji – orientacja administracji państwa na usługi cyfrowe: zwiększenie zarówno podaży oczekiwanych przez społeczeństwo wysokiej jakości publicznych e-usług w Polsce, jak i poziomu ich wykorzystania przez obywateli, w tym przedsiębiorców. 2. Program Operacyjny Polska Cyfrowa, cel szczegółowy 2: Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych: poszerzenie zakresu spraw, które obywatele i przedsiębiorcy mogą załatwić drogą elektroniczną. <p>W ramach projektu osiągnięto następujące wskaźniki:</p> <table><tr><th>Nazwa</th><th>Jedn. miary</th><th>Wartość docelowa</th><th>Planowany termin osiągnięcia</th><th>Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco)</th></tr><tr><td>1. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 5 - personalizacja</td><td>szt.</td><td>1,00</td><td>06-2022</td><td>1,00</td></tr><tr><td>2. Liczba załatwionych spraw poprzez udostępnioną on-line usługę publiczną</td><td>szt.</td><td>100 000,00</td><td>06-2023*</td><td>745</td></tr></table> <p>* wskaźnik rezultatu bezpośredniego Projektu do osiągnięcia w terminie 12 miesięcy od zakończenia rzeczowej realizacji Projektu, która - zgodnie porozumieniem o dofinansowanie projektu przypada na 21.06.2022 r.</p>	Nazwa	Jedn. miary	Wartość docelowa	Planowany termin osiągnięcia	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco)	1. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 5 - personalizacja	szt.	1,00	06-2022	1,00	2. Liczba załatwionych spraw poprzez udostępnioną on-line usługę publiczną	szt.	100 000,00	06-2023*	745
Nazwa	Jedn. miary	Wartość docelowa	Planowany termin osiągnięcia	Wartość osiągnięta od początku realizacji projektu (narastająco)													
1. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 5 - personalizacja	szt.	1,00	06-2022	1,00													
2. Liczba załatwionych spraw poprzez udostępnioną on-line usługę publiczną	szt.	100 000,00	06-2023*	745													
8.	Ryzyka i problemy	<p>W toku realizacji projektu zmaterializowało się następujące ryzyko:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pojawienie się opóźnień w realizacji projektu wynikające z konieczności dostosowania się końcowych użytkowników PEF do funkcjonowania w realiach pandemii covid-19 i ograniczenia możliwości przeprowadzania spotkań i warsztatów w celu zbierania wymagań biznesowych oraz przeprowadzenia badań UX. <p>Ryzyko zostało zmitygowane poprzez zastosowanie w jak największym stopniu elektronicznych metod komunikacji oraz narzędzi do prowadzenia badań UX oraz wydłużenie terminu realizacji projektu o 90 dni.</p> <p>Ponadto, zachowane jest ryzyko związane z osiągnięciem wskaźników projektowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uruchomienie przez Ministerstwo Finansów Krajowego System eFaktur do przesyłania i przechowywania faktur w postaci elektronicznej. <p>Ryzyko jest mitygowane poprzez udział w spotkaniach grup roboczych i międzyresortowych mających na celu wypracowanie drogi integracji systemów KSeF i PEF.</p>															

		<p>W czasie realizacji projektu identyfikowano również inne ryzyka, które ostatecznie nie zmaterializowały się – po ich identyfikacji przyjęte zostały sposoby zarządzania danym ryzykiem. Do najważniejszych z tych ryzyk i problemów należały:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Oddanie do użytku produktów niespełniających oczekiwań głównych użytkowników, ze względu na niekompletną lub błędną analizę potrzeb interesariuszy. Ryzyko było łagodzone poprzez zaplanowanie ponownej analizy UX oraz pilnego wdrożenia potencjalnych zmian w systemie. 2. Pojawienie się zmian w Normie Europejskiej, specyfikacjach UBL, Peppol BIS, zmiany w regulacjach prawnych dotyczące faktur specjalizowanych zmieniających sposób realizacji usług. Ryzyko było łagodzone poprzez wprowadzenie wymagania na etapie wyboru dostawców usługi konieczności modyfikacji i szybkiego dostosowywania usługi do ewentualnych zmian prawa. 3. Problem z określeniem specyfikacji faktur specjalizowanych umożliwiających jak najpowszechniejsze wykorzystanie. Ryzyko było łagodzone poprzez: Zaangażowanie końcowych użytkowników w proces definiowania wymagań zakresu informacyjnego na fakturze. Utworzenie różnych grup roboczych z interesariuszami. Konsultacje specyfikacji w ramach OpenPeppol. 4. Problem z dotarciem do grup docelowych i niższy niż planowany stopień wykorzystywania udostępnionej usługi. Ryzyko było łagodzone poprzez prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych dot. obowiązku elektronicznego fakturowania oraz precyzyjne określenie grup docelowych. 5. Pojawienie się opóźnień w realizacji projektu spowodowanych przedłużającymi się negocjacjami z Wykonawcami rozbudowy PEF. Ryzyko było łagodzone poprzez przeprowadzenie szeregu spotkań w celu jak najdokładniejszego wyjaśnienia szczegółów zakresu prac do wykonania.
9.	Uzyskane korzyści	<p>Korzyści z efektów projektu osiągają następujące grupy interesariuszy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jednostki sektora finansów publicznych (zamawiający), 2. Przedsiębiorcy (wykonawcy) 3. Dostawcy oprogramowania IT 4. W przypadku integracji z systemem KSeF korzyści obejmą również urzędy kontroli i nadzoru skarbowego <p>Katalog uzyskanych korzyści obejmuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obniżenie kosztów ponoszonych przez administrację na obsługę zamówień publicznych na dostawy mediów, gospodarkę odpadami i ściekami, usługi telekomunikacyjne i internetowe. 2. Zwiększenie zakresu dostępnych informacji związanych z zamówieniami na dostawy mediów, gospodarkę odpadami i ściekami, usługi telekomunikacyjne i internetowe. 3. Krótszy czas na realizację należności wynikających z faktur za dostawy mediów, gospodarkę odpadami i ściekami, usługi telekomunikacyjne i internetowe. 4. Większa płynność finansowa przedsiębiorstw realizujących zamówienia na dostawy mediów, gospodarkę odpadami i ściekami, usługi telekomunikacyjne i internetowe. 5. Niższe koszty przedsiębiorstw związane z obsługą księgowości. 6. Pozytywny wpływ na środowisko w związku z ograniczeniem obiegu papierowego dokumentów. <p>Na dzień złożenia raportu nie zidentyfikowano rozbieżności w zakresie osiągniętych i oczekiwanych korzyści w stosunku do ich pierwotnie planowanego zestawu.</p> <p>Powyższe korzyści będą mierzone poprzez monitorowanie poziomu wykorzystania usługi fakturowania specjalizowanego – zgodnie z założeniami określonymi w studium wykonalności projektu i porozumieniu o dofinansowanie. Zakłada się, że każde wykorzystanie e-usługi wiąże się z uzyskaniem ww. korzyści, zgodnie z założeniami studium wykonalności projektu. Poziom usługi będzie monitorowany z poziomu raportów generowanych bezpośrednio na Platformie Elektronicznego Fakturowania. Planowane jest udostępnianie danych o wykorzystaniu usług PEF na portalu dane.gov.pl.</p>
10.	E-usługi i rejestry z jakimi zintegrował się wytworzony system w ramach realizacji projektu	<p>Udostępnione w ramach realizacji projektu usługi (typu A2B) są powiązane lub mogą być powiązane docelowo z następującymi zewnętrznymi rejestrami i systemami teleinformatycznymi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. KAP: W Projekcie KAP zostały określone wymagania biznesowe oraz zostały ustalone możliwości integracji. Integracja z API KPP będzie możliwa dopiero po jego udostępnieniu, do tego czasu pozyskanie danych podmiotów odbywa się na podstawie integracji z API REGON. 2. Węzeł Krajowy: PEF udostępni funkcję wykorzystania Profilu Zaufanego w procesie rejestracji i obsługi konta użytkownika. 3. REGON: integracja w zakresie pozyskiwania danych rejestrowanych kont podmiotów na PEF. Rejestr REGON zawiera – w zakresie wymaganym na PEF – również informację o podmiotach zarejestrowanych w CEIDG oraz KRS, w związku z tym nie ma konieczności osobnej integracji z tymi systemami/rejestrami.

11.	Zapewnienie utrzymania projektu (w okresie trwałości)	<p><i>Finansowa trwałość projektu zapewniona jest przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii w ramach środków budżetowych działu gospodarka administracji rządowej. Świadczenie głównych usług powstałych w ramach projektu będzie spoczywało na zakontraktowanych wykonawcach zgodnie z modelem przyjętym w projekcie. MRiT będzie posiadał status Krajowej Jednostki Zarządzającej Peppol (Władzy Krajowej) co pozwoli na kontrolę właściwego funkcjonowania usług przesyłania dokumentów elektronicznych w Polsce. Status członka Stowarzyszenia OpenPeppol posiadać będzie także Partner Projektu, Ł-PIT.</i></p> <p><i>W ramach zadań edukacyjnych, użytkownikom zaprojektowanej usługi, dostarczono pakiet materiałów szkoleniowych, w tym e-learningów, które w razie potrzeby będą na bieżąco aktualizowane dzięki dostępowi administratorskiemu do portalu efaktura.gov.pl. W ramach kontraktowanych usług Brokera PEF, wybrani Wykonawcy są także zobowiązani do świadczenia usług service desk, co obejmuje konstrukcja zawartych między MRiT a Wykonawcami kontraktów.</i></p>
12.	Doświadczenia związane z realizacją projektu	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Zwrócono uwagę na konieczność zapewnienia stosownej rezerwy czasowej w przypadku realizacji poszczególnych zadań – doświadczenie to było szczególnie widoczne w dwóch przypadkach: podczas organizacji zamówienia na rozbudowę PEF (negocjacji) oraz w przypadku procesu akceptacji nowych dokumentów w Stowarzyszeniu OpenPeppol. W obu przypadkach czas trwania procesu był dłuższy niż początkowo zakładany, ale ostatecznie nie spowodował przekroczenia wymaganych dat osiągnięcia celów projektowych.</i> <i>2. Zwrócono uwagę na istotę działań promocyjnych, które są utrudnione w przypadku niewielkiego budżetu dla takich zadań. W przyszłości zasadne jest rozważenie przeznaczenie większych środków na podobne działania. Szczególnie widoczne było to ujęciu porównawczym do kampanii reklamowej KSeF.</i> <i>3. Bardzo ważnym zadaniem jest utrzymanie trwałości wiedzy o zaprojektowanych rozwiązaniach, co ułatwia funkcjonowanie tzw. Biura Peppol, w ramach którego znajdują się m. in. zadania utrzymaniowe opracowanych specyfikacji oraz działania informacyjne.</i>